

JOGI FÓRUM PUBLIKÁCIÓ

A lánccontartás pszichológiája

**Muníció az állatvédelmi hatóságoknak az önkéntes jogkövetés meggyőzéssel történő
elősegítésére**

Szerző:

Dr. Nagy Csilla

hatósági jogalkalmazó

Magyar Birtokvédelmi Szövetség főtitkár

Budapest, 2023. március 20.

„Ha egy szóban akarom összefoglalni, hogy számomra mit jelent az élet: mozgást. Élni annyi, mint mozgásban lenni.”

(Jerry Seinfeld)

Jelen cikk írója nemcsak jogász, hanem a kutyáival rendszeresen tréningező, sportoló kutyatartó. Az elmúlt tíz évben több kutyaiskolát, tanítási módszert megismert. Az egymással versengő kutyakiképzők világában egy olyan biztos pont volt, amiben mindenki egyetértett: a kutyák alapvető szükséglete a mozgás és a tanulás. A mozgás és a tanulás igénye egészen ősi időkre és természetes ösztönökre vezethető vissza.

Ahogy mi emberek elszakadtunk a folyamatos mozgással járó, vadászó, gyűjtögető életmódtól, úgy változott az idők folyamán kutyáink szerepe is. A közös munka, közös vadászat már csak egy-egy társadalmi csoport sajátja (vadászok, rendőrök, katonák, stb.), a civilek által tartott ebek gyakran funkció nélkül maradtak úgy, hogy sokan nem is ismerik az egyes kutyafajták alapvető jellemzőit. Ennek a felejtésnek a következménye a lemozgatás nélkül, láncon tartott szánhúzó, az őrző-védő kutyaként árusított pulikeverékek és még sorolhatnánk.

Amikor valaki ebet vesz magához, át kell gondolnia, van-e lehetősége a kutyát a jó gazda gondosságával, fájára, fajtájára és nemére, korára jellemző fizikai, élettani, tenyésztési és etológiai sajátosságainak, egészségi állapotának megfelelően, tartási, takarmányozási igényeit kielégítve tartania¹. Sok esetben elmarad ez az előzetes mérlegelés, más esetben váratlanul kerül a kutya a leendő gazdájához, öröklés vagy ajándékozás útján. Amikor nincs idő a kutyával való közös foglalkozásra, vagy az eb alapvető igényei eltérnek az ebtartó igényeitől - gondoljunk csak egy nagyon fázós, a fűtést maximálisan feltekerő ebtartóra és egy a kinti hideget bíró kaukázusi juhászkutya együttélésére - az eb kikerül a kertbe, rosszabb esetben - vagy a virágok kiásása, egyéb károkozás esetén, vagy a kerítés hézagossága, esetleg az eb szökési hajlama miatt - a lánc végére, illetve kennelbe.

¹ Az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény (a továbbiakban: ÁVT.) 3. § 8. pontja szerint: „jó gazda gondossága: az az emberi tevékenység, amely arra irányul, hogy az állat számára olyan életkörülményeket biztosítson, amely az annak fájára, fajtájára és nemére, korára jellemző fizikai, élettani, tenyésztési és etológiai sajátosságainak, egészségi állapotának megfelel, tartási, takarmányozási igényeit kielégíti (elhelyezés, táplálás, gyógykezelés, tisztán tartás, nyugalom, gondozás, kiképzés, nevelés, felügyelet)”

Figyelemmel arra, hogy a vonatkozó jogszabályok szerint az állatok tartási körülményeit alapvetően „a települési önkormányzat jegyzője, fővárosban a kerületi önkormányzat jegyzője, a Fővárosi Önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület tekintetében a fővárosi főjegyző (a továbbiakban együtt: jegyző)” ellenőrzi², a jegyző észleli, ha a kutyát nem megfelelően - esetünkben nem megfelelő mozgástért biztosítva - tartják.

A jegyző feladat- és hatáskörében eljárva ellenőrzi az Az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvényben (a továbbiakban: ÁVT.) foglaltak végrehajtását³ -e körben

- állatvédelmi bírságot szabhat ki⁴;
- állatvédelmi bírságot szabhat ki helyszíni bírságként⁵;
- eltilthat az állattartástól⁶;
- gondoskodhat az állat megfelelő helyre való szállításának és a várható tartási költségek

tulajdonos általi megelőlegezésének elrendeléséről⁷;

- az állattartást legfeljebb egy évig megtilthatja⁸;
- az állat megfelelő és biztonságos elhelyezése, valamint szökésének megakadályozása

érdekeiben meghatározott építési munka elvégzésére kötelezhet⁹;

- meghatározott cselekmény végzésére, túrésére vagy abbahagyására kötelezhet¹⁰;
- az állattartás korlátozhatja vagy megtilthatja¹¹,

A hatósági jogalkalmazás során a jegyzők gyakran szembesülnek azzal, hogy sok ingatlanon a kerítés nem akadályozza meg az eb kijutását az utcára, és az ebtartó lezárja a problémát azzal, hogy láncra teszi a kutyát, kevesebb esetben kennelt épít.

A jogalkotó viszonylag korán, már a kedvtelésből tartott állatok tartásáról és forgalmazásáról szóló 41/2010. (II. 26.) Kormányrendelet (a továbbiakban: R.) meghozatalakor felismerte, hogy a kutyák szükségleteihez képest kisebb tartási terület kialakítását tilalmazni szükséges.

² a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet (a továbbiakban: FVMR.) 5. § - 6/A. §

³ FVMR 6. § (4) bek., ÁVT. 45/A §

⁴ FVMR. 6. § (1) bek., ÁVT. 43. § (2) bek.

⁵ FVMR. 6. § (1) bek., ÁVT. 43. § (2a) bek.

⁶ FVMR 6. § (1) bek., ÁVT. 43. § (9)-(12) bek.

⁷ FVMR 6. § (1) bek., ÁVT. 45/B. §

⁸ FVMR 6. § (1b) bek., ÁVT. 42/E. §

⁹ FVMR 6. § (10) bek.

¹⁰ FVMR. 6. § (12) bek.

¹¹ FVMR. 6. § (12) bek.

A jogalkalmazó jegyzők feladata ismerni, ismertetni és betartatni a jogalkotó által meghozott szabályrendszert. Ezt megtehetik a hatóság szigorával, szankciók alkalmazásával, vagy ennek kilátásba helyezésével és megtehetik az állattartók belső motivációjának megváltoztatásával is.

Könnyen belátható, hogy a hatóságnak nincs arra kapacitása, hogy ott álljon Damoklész kardjával a kezében minden egyes pillanatban minden egyes állattartó mellett, és tudományos kutatások is kimutatták, de józan ésszel is könnyen belátható, hogy a belső ösztönzők átformálása hatékonyabb megoldást nyújt mindennemű külső szigornál.

Az állattartók szemléletváltásához, a jegyzői döntések ésszerű megindoklásához nyújt ezen cikk olyan tudásanyagot, amellyel a hatóság - miközben jobb kezében továbbra is Damoklész kardját csillogtatja, bal kezében pedig a jogszabálygyűjteményt tartja - észérvekkel tudja az állattartót meggyőzni az optimálisabb kutyatartási körülmények kialakításáról.

Jelen cikk első kérdése az, hogy hogyan változott az ebek jogszabályban előírt minimális férőhelyének nagysága, valamint a láncion tartás szabálya.

A R. hatálybalépése óta változatlan azon jogi rendelkezés, mely szerint „a kedvtelésből tartott állat tartási helyének olyan méretűnek kell lennie, hogy az állat fajára jellemző mozgási igényét ki tudja elégíteni. Lófélék és eb esetében a mozgási igény az állat mozgása útján is kielégíthető, azonban esetükben is törekedni kell az olyan tartási módra, amely lehetővé teszi az állat kedve szerinti mozgását”.¹²

A R. hatálybalépésével tilalmazott lett

- a) ebet tartósan 10 m² -nél kisebb területen,
- b) ebet tartósan 4 m-nél rövidebb eszközzel kikötve tartani.¹³

A R. előírta azt is, hogy „ebek csoportos tartása esetén számukra egyedenként legalább 6 m² akadálytalanul használható területet kell biztosítani. Nem minősül csoportos tartásnak a szuka együtt tartása a kölykeivel, azok hathetes koráig”¹⁴.

¹² R. 14. § (4) bek.

¹³ R. 14. § (5) bek.

¹⁴ R. 14. § (6) bek.

A R. szerint „amennyiben ebet futólánccal - vagy ahhoz hasonló elven működő szerkezettel - kikötve tartanak, a feszített és futó részek hosszának összege nem lehet kevesebb 5 m-nél, valamint a futó rész nem lehet rövidebb 3 m-nél”¹⁵.

A R. kimondta, hogy „az ebek kikötéséhez, illetve vezetéséhez használt eszközöknek az állatra történő rögzítésére kizárólag nyakörv vagy hám használható oly módon, hogy az az állat egészségét ne veszélyeztesse”¹⁶.

A R. már a hatálybalépésekor is tilalmazta az ebek állandó jelleggel történő kikötve tartását.¹⁷

A fenti szabályozás szerint egyik kutya sem volt tartósan tartható

- 10 m²-nél kisebb területen,
- 4 méternél rövidebb eszközzel kikötve, tehát kikötés esetén - a kör területszámítása alapján

- nagyjából 50 nm-nél kisebb területen;

- futólánc esetén - amennyiben a futórész 3 méter, a feszített rész 2 méter - a téglalap területszámítása alapján - 6nm-nél kisebb területen.

tartási mód	minimális területnagyság
szabadon	10 nm
kikötve	kb 50 nm
futólánc	6nm
csoportos tartás	egyedenként 6nm

A R. 2012. augusztus 1-től hatályos módosítása az ebek férőhelyét az ebek testsúlyának függvényében határozta meg. Tilos lett

„a) kistestű ebet 10 m²-nél, közepes testű ebet 15 m²-nél, nagytestű ebet 20 m²-nél kisebb területen tartósan,

¹⁵ R. 14. §(7) bek.

¹⁶ R. 14.§ (13) bek.

¹⁷ R.14. § (12) bek.

b) kistestű ebet 4 m-nél, közepes testű ebet 6 m-nél, nagytestű ebet 8 m-nél rövidebb eszközzel tartósan kikötve tartani¹⁸.

A R. az ebeket testtömegül alapján kategorizálta kistestű, közepes testű, nagytestű ebekké:

„c) kistestű eb: olyan eb, amelynek testtömege nem haladja meg a 20 kilogrammot;

d) közepes testű eb: olyan eb, amelynek testtömege 20-40 kilogramm;

e) nagytestű eb: olyan eb, amelynek testtömege meghaladja a 40 kilogrammot¹⁹.

A R. ekkor a futólánc a feszített és futó részek hosszának összegét 8 m-ben minimalizálta, a minimális futórész maradt 3 m.²⁰ A futólánc esetében a jogalkotó nem differenciált testtömegek szerint.

A R. 2012. augusztus 1-től tilalmazta a hat hónaposnál fiatalabb ebek tartósan kikötve tartását.²¹

A módosításoknak megfelelően az alábbiak szerint növekedett az ebek minimális tartási területe.

tartási mód	területnagyság (nm)		
	kistestű eb	közepes testű eb	nagytestű eb
szabadon	10	15	20
kikötve	kb 50	kb 113	kb 200
futólánc	15		
csoportos tartás	egyedenként 6		

2016. január 1-től a R. már minden eb tartós kikötését tilalmazta (nem csak a hat hónaposnál fiatalabbakét), ennek megfelelően kikerült a kikötés és a futóláncon tartás esetére meghatározott férőhelyszámítás a jogszabályból.

tartási mód	területnagyság (nm)		
	kistestű eb	közepes testű eb	nagytestű eb

¹⁸ R. 14. § (5) bek,
¹⁹ R. 1. § (2) bek.
²⁰ R. 14 § (7) bek.
²¹ R. 14. § (12) bek.

szabadon	10	15	20
csoportos tartás	egyedenként 6		

A R. 2022. január 1-től pontosítja az eb nem tartós, átmeneti kikötésének feltételeit:

„a) az állaton végzett ápolás, illetve gyógykezelés céljából, annak idejére,

b) az állat veszélyes viselkedése miatt, a veszélyeztetés idejére,

c) közlekedésbiztonsági, az állat testi épsége és a járműforgalom zavartalan működése érdekében,

vagy

d) állatról emberre terjedő betegség megelőzése esetén, a betegség idejére.

Eb esetében az (1) bekezdés szerinti átmeneti megkötésnél használt eszköz hossza

a) kistestű ebnél 5 méternél,

b) közepes testű ebnél 7 méternél,

c) nagytestű ebnél 9 méternél,

d) futólánc esetén a feszített és a futó részek hosszának összege 8 méternél, a futó rész hossza 3 méternél rövidebb nem lehet. Az „átmeneti megkötéshez alkalmazott nyakörvnek forgóval ellátottnak kell lennie, és az az eb életfunkciót, táplálkozását nem nehezítheti el, az az állat számára fájdalmat nem okozhat”.²²

tartási mód	területnagyság (nm)		
	kistestű eb	közepes testű eb	nagytestű eb
szabadon	10	15	20
kikötve	kb 78,5	kb 154	kb 254
futólánc	15		
csoportos tartás	egyedenként 6		

A jogszabályváltozásokból kitűnően a jogalkotó egyre inkább háttérbe helyezi az ebek kikötve tartását. Az ebek állandó jelleggel történő kikötése már a R. hatálybalépése óta tilalmazott, ma már

²² R. 14/A. §

a tartós kikötés is tilalmazott, és a nem tartós kikötés is csak a jogszabályban rögzített esetekre és a jogszabályban rögzített időtartamra lehetséges.

Amennyiben a szabadon tartott és a kikötve tartott ebek férőhelyét számítjuk, azt látjuk, hogy előfordulhatott, hogy a kikötött kutyáknak nagyobb férőhely jutott, mint a szabadon tartottaknak. Elméletileg pl. 2010-ben ha megkötöttek egy szabadon tartott ebet, a megkötés idejére ötször akkora helyet kellett neki biztosítani, mint amikor szabadon tartották.

2010

tartási mód	minimális területnagyság
szabadon	10 nm
kikötve	kb 50 nm
futólánc	6nm
csoportos tartás	egyedenként 6nm

2012

tartási mód	területnagyság (nm)		
	kistestű eb	közepes testű eb	nagytestű eb
szabadon	10	15	20
kikötve	kb 50	kb 113	kb 200
futólánc	15		
csoportos tartás	egyedenként 6		

2016

tartási mód	területnagyság (nm)		
	kistestű eb	közepes testű eb	nagytestű eb
szabadon	10	15	20
csoportos tartás	egyedenként 6		

2022

tartási mód	területnagyság (nm)		
	kistestű eb	közepes testű eb	nagytestű eb
szabadon	10	15	20
kikötve	kb 78,5	kb 154	kb 254
futólánc	15		
csoportos tartás	egyedenként 6		

Amikor a jogalkotó 2016. január 1-től bevezette az ebek tartós kikötésének tilalmát, sok állattartó azzal érvelt, hogy így a kutyáik rosszabbul járnak, mint azelőtt, hiszen ha a láncon tartás helyett minimális férőhelyű kennelt épít, a kutya mozgásteret a tizedére csökken. Nem volt azonban helytálló ez az érvelés, hiszen az állattartó építhetett nagyobb kennelt is, akár a láncon tartás területén is, valamint a R. 2010. óta előírja, hogy *„a kedvtelésből tartott állat tartási helyének olyan méretűnek kell lennie, hogy az állat fajára jellemző mozgási igényét ki tudja elégíteni. Lófélék és eb esetében a mozgási igény az állat mozgatása útján is kielégíthető, azonban esetükben is törekedni kell az olyan tartási módra, amely lehetővé teszi az állat kedve szerinti mozgását”*²³.

A jogszabályváltozást vizsgálva azt látjuk, hogy a jogalkotó mindvégig a kenneles tartást részesítette előnyben a láncon tartással szemben.

A Magyar Birtokvédelmi Szövetség 2023. tavaszán a kutyák viselkedésében, orvosi ellátásában jártas szakértőktől kért szakvéleményt, hogy mi állhat a jogalkotói preferencia hátterében.

Dr. Deim Zoltán igazságügyi állatorvos szakértő álláspontja szerint *„a kutyák természetüknél fogva társas lények, akiknek interakcióra van szükségük emberekkel és/vagy más állatokkal. Az intenzív bezártság vagy a hosszú távú korlátozás súlyosan károsíthatja testi és lelki jólétüket. Az egyébként barátságos és engedelmes kutya, ha folyamatosan láncrea van kötve vagy bármilyen módon intenzíven bezárva tartják, neurotikussá, boldogtalanná, idegessé és gyakran agresszívvé válik. A tartósan*

²³ R. 14. § (4) bek.

lekötött ebek nagyobb valószínűséggel harapnak, mint a jól szocializált kutyák, valamint folyamatosan ugathat az unalomtól és a frusztrációtól.

Gyakori, hogy a folyamatosan lekötött kutyák fizikai betegségeket szenvednek el a folyamatos kikötözés következtében. Nyakuk sebessé válhat, a nyakörv pedig fájdalmasan belenőhet a bőrükbe. Az ebek sebezhetőek a rovarcsípésekkel és a parazitákkal szemben, és nagy a kockázata annak, hogy összegabalyodnak, a láncsal és így megfojtják magukat, vagy más kutyák/emberek megtámadják őket, amikor menekülésképtelen állapotba vannak.”

A kutyák láncra kötése gyakran jár az elhanyagolásukkal: „a lekötött kutyák a rendszertelen etetéstől, a felborult vizes tálatól, a nem megfelelő állatorvosi ellátástól és a szélsőséges környezeti viszonyoktól is szenvedhetnek. Hóviharak, esőzések idején ezek a kutyák gyakran nem jutnak menedékhez. Extrém hőség esetén előfordulhat, hogy nem kapnak megfelelő vizet vagy védelmet a nap erős sugárzásától. A kutyájukat láncra rögzítő tulajdonosok kevésbé valószínű, hogy kitakarítják a bezárt területet, így a kutyák vizelettel és ürülékkel szennyezett helyen esznek és alszanak. Mi több, mivel gyakran neurotikus viselkedésük miatt nehéz megközelíteni őket, a leláncolt kutyák ritkán kapnak még minimális szeretetet is. A lekötött kutyák „a táj részévé válhatnak”, és könnyen figyelmen kívül hagyhatják őket a gazdáik. Itt jelentkezik a passzív regisztráció (megszokta a szemünk), az aktív cselekvéssel szemben.

A kötözés nem csak a kutyák számára rossz, hanem a súlyos kutyaharapások és támadások kockázati tényezője is egyaránt. Azok a kutyák, akik nem tudnak visszavonulni a vélt vagy valós fenyegetés elől, agresszíven viselkedhetnek, ha közelednek hozzájuk. A hosszú ideig lekötött kutyák rendkívül agresszívvé válhatnak. A kutyák természetesen védik a területüket; ha vélt fenyegetéssel szembesülnek, a harc vagy menekülés ösztöne szerint reagálnak. A megkötözött, szabadulni képtelen kutya harchoz folyamodik, megtámad minden ismeretlen állatot vagy személyt, aki akaratlanul is a területére téved.

Tragikus módon az ilyen támadások áldozatai gyakran gyerekek, akik nem ismerik a kockázatot, és közelednek a kutyához”.

Előfordulhat, hogy ha valahogy leveszik ezeket a kutyákat a láncról, „*üldözik és megtámadják a gyanútlan járókelőket és háziállatokat, mert súlyos viselkedési problémák alakultak ki náluk a hosszú távú, intenzív bezártság következtében.*”

Dr. habil Fodor Kinga PhD. az Állatorvostudományi Egyetem tanszékvezető egyetemi docense, a **Bojtár, telefonos állatvédelmi jogsegélyszolgálat egyesület tagja** megerősíti, hogy a láncon tartott ebek balesetveszélyes, egészségkárosító, pl. amikor az eb nekilódul és a nyakánál fogva rántja vissza a láncon. Hiába nagyobb a láncon tartott eb mozgásterülete, mint pl. egy kisebb kennelben tartott kutyáé, ez a terület nem saját területe, az eb egy folyamatosan kiszolgáltatott állapotot érez. A mozgáskorlátozás ráadásul egy folyamatos stresszállapotot eredményez, mellette felerősíti a fájdalomérzetet, s ez csökkenti az eb együttműködését az esetleges állatorvosi ellátások, de a veszettség elleni oltások során is. A láncon tartás tulajdonképpen rabság, természetellenes tartási mód, magunk is beláthatjuk, hogy tulajdonképpen elviselhetetlen az állat számára, és elképzelhetetlennek tartjuk, hogy pl. egy macskát vagy egy papagájt is így tartsunk - amelyek amúgy annyira nem viselik ezt el, hogy ahol volt ilyenre példa, ott ezek a fajok nagyon gyorsan bele is pusztultak.

Dr. Katora Noémi hatósági állatorvos a fentiekén túl arra is felhívja a figyelmet, hogy „a láncon tartott kutyák „nem tudnak elmenekülni az agresszív vadállatok vagy szabadon kóborló más kutyák elöl. Amikor a kutya fenyegetéssel szembesül, pszichológiája és fiziológiája azt diktálja, hogy vagy elmenekül a veszély elöl vagy szembeszáll vele. Mivel a kikötözött kutyáknak nincs lehetőségük menekülni, kénytelenek agresszióhoz, támadáshoz folyamodni. A kutya tisztában van azzal a ténnyel, hogy csak a láncon tartásig tud visszavonulni, és ez növeli annak az esélyét, hogy egy vélt fenyegetésre fizikai válasz következik be. Ahogy dr. Michael Fox írja „*Understanding Your Dog*” című könyvében a korlátozott személyes területen tartott kutya abnormálisan intenzív területvédelmi viselkedést mutathat.”

Az állatorvos megerősíti, hogy a láncon tartás gyakran jár az elhanyagolással, s ez a fentiekén túl azt is eredményezi, hogy az így tartott ebek „nagymértékben *ki vannak téve a betegséget terjesztő rovaroknak, kullancsoknak, bolháknak, szúnyogoknak és a szélsőséges időjárásnak, ezért hajlamosak*

a túlmelegedésre vagy fagyásra, gyakran nem jutnak alapvető menedékhez, árnyékhoz, arra kényszerülnek, hogy ugyanazon a helyen vizeljenek, és ürítsenek, ahol esznek és alszanak.

A vadonban a kutyák egy falkaként szaladgálnak egymással, a háziásítás során nemcsak gondozásukban, hanem társaságukban is az emberre támaszkodnak, mivel nincs már kutyafalka, amiben együtt élhetnek, szükségük van arra, hogy családtagok legyenek. A Washington Humane Society szerint a láncra kötés magányos bezártságban tartja a kutyát, folyamatosan meghiúsítva az állat falkára való ösztönét. A láncra vert kutyáknak természetellenesen magányos életet kell elviselniük, ez olyan, mint egy életre szóló magánzárka. A kutyák természetüknél fogva társas lények, akik számára fontos más állatokkal vagy emberekkel való interakció. Az akár évekig egy helyen láncra verve tartott kutya hatalmas pszichológiai károkat szenved, az egyébként barátságos, szelíd állat, ha folyamatosan láncon tartják neurotikussá, boldogtalanná és gyakran agresszívvá válik.”

Sugár Péter, a Városi Kutyák Iskolájának vezetője tapasztalata szerint gyakran a láncra kötött ebek nyakán egy erős, általában fém fojtó nyakörv van rögzítve. Ez utóbbi azért kerül rá, mert mindig őrzöng a láncon. „Tehát van egy erősen korlátozott kutya, aki ki van téve mindenféle ingernek, de csak fájdalmat kap válaszul. Emiatt a kutya egyre inkább az agresszió irányába fordul el, kárt tesz magában és a környezetében, ami miatt még inkább nem lesz elengedve a lánctól. A kutya a láncon is ugyanúgy érzékeli a körülötte zajló világot. Látja és érzi ha másik kutya közelíti meg a területet, de a területvédő ösztönét nem tudja kiélni, mivel meg van kötve.

Tűzelési időszakban a kan érzi a szukák szagát, de nem tud utánuk menni.

Látja az udvarban szaladgáló egyéb állatokat (zsákmány), de nem tudja őket elkapni

Látja a rohangászó gyereket, de nem tud becsatlakozni a játékba.

Emiatt ezek a feszültségek egyre csak halmozódnak és amikor lehetőség adódik rá akkor kirobbannak (pl elszakad a lánc)

Ha pedig kirobban, akkor ezeket az ösztönöket senki sem fogja tudni megállítani, mivel a kutya ott és akkor akarja kiélni azokat. Ebből lesz az ,hogy széttépi a másik kutyát, aki a kerítéshez téved vagy

megharapja a gyereket aki éppen az udvaron játszik. Az addig sem megfelelően szocializált kutya méginkább szocializálatlan lesz és emiatt megint a láncon tartás lesz a büntetése. Ördögi kör”.

A kiképző megerősíti, hogy „ha a kutya nem láncon lett volna tartva, hanem kennelben és mellette kapott volna megfelelő képzést és foglalkozást, akkor nem lett volna ilyen, boldog életet élhetne. Sokan azt gondolják, hogy lánc jobb, mint a kennel, hiszen a kutya tud mozogni, azonban pont ez lesz a magyarázat arra, hogy miért nem kell vele foglalkozni”.

Összefoglalva a szakvéleményeket elmondhatjuk, hogy a láncon tartás az alábbi szempontból előnytelen a kutya számára, és jelent veszélyt a kutya mikrokörnyezetére:

1. fizikai sérülést okozhat a kutyának;
2. előhívja és felerősíti a kutya agresszív természetét;
3. a láncon tartás gyakran elhanyagolással jár, ami további negatív hatásokat eredményez;
4. a kutya a közelében élő lakókra, gyermekekre veszélyt jelenthet;
5. ha a kutya eltépi a láncot, nagy veszélyt jelenthet tágabb környezetére is;
6. ha a kutyát sikerül kimenteni a láncon tartásból, kérdéses, hogy sikerül-e rehabilitálni.

Minden megkérdezett szakértő megerősítette, hogy a láncon tartás nemcsak a kutyára, de az állattartóra is hatással van. Hatósági jogalkalmazói tapasztalatom szerint az ebtartó azért teszi láncra a kutyát, mert a kerítésépítés és a kennel létesítése is nagyobb erőfeszítést, befektetést igényel, mint letűzni egy botot és beszerezni egy láncot. Sok esetben nem anyagi okai vannak a láncon tartásnak, hanem egyszerűen az állattartó nem ismeri a kutya megkötve tartásának negatív hatásait, és lusta az ebtartást másképpen megoldani, tehát már a kiinduló helyzet is egyfajta közöny.

A szakértők megerősítették, hogy idővel a közöny is megszokottá válik, a kikötött kutyákból dr. Kotora Noémi szavával élve „biodíszletek”, dr. Deim Zoltán szavával élve „a táj részei” lesznek. Egymást erősítő mechanizmusok ezek: minél inkább elhatalmasodik a közöny az ebtartón, annál inkább elhanyagoltta válik a kutya, s idővel ahogy egyre romlanak az eb életkörülményei, úgy foglalkozik vele egyre kevesebbet a gazdája.

Dr. Deim Zoltán szerint „néha a lekötött kutyák helyzete fokozatosan javítható, például úgy, hogy legalább éjszaka beviszik a kutyát a lakásba, ezért a jogvédőknek nyitottnak kell lenniük erre a felajánlott lehetőségekre”. A szakértő a tulajdonosokkal való együttműködést javasolja a meglévő kutyáik helyzetének javítása érdekében.

Napjainkban, amikor a menhelyeken nincs már talaplatnyi hely sem, az állatvédelmi hatóságoknak meg kell tanulniuk a kutyatartókkal úgy kommunikálni, hogy közös erővel helyben lehessen javítani az ebek életkörülményein.

Fogadjuk meg Theodore Roosevelt „beszélj nyájasan, de azért legyen nálad egy jó nagy farkósbot is!” tanácsát, és a farkósbot által szimbolizált szankciók kilátásba helyezése mellett hassunk észérvekkkel is az ebtartókra.